

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

40. årg.

Bergen, Torsdag 1. april 1954

Nr. 13

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 27. mars 1954

I uken som endte 27. mars hadde man 1 a 2 uværsdager på de fleste fiskefelt mellom Nord-Norge og Vestlandet. Torskefiskeriene gir fortsatt et meget skuffende utbytte. I Finnmark, hvor vårfisket er begynt, var det imidlertid bedring i siste uke. Lofotfisket var beskjedent også i siste uke, og det kan nå antakelig med sikkerhet sies at dette fiske slår feil i år. Tilgangen på levende torsk er nå avtakende i alle distrikter. Fra Møre og Romsdal klages det over sterkt skuffende både torskefiske og seifiske. Vestlandet ellers hadde bra med sei og lyr, likeledes Skagerakkysten. Pigghåfisket på Vestlandet synes å ha ebbet ut — håen har trukket ut fra land. Vårsildfisket og dermed vintersildfisket ble avsluttet 27. mars etter at det i uken hadde vært tatt endel snurpefangster i Bremanger og på Sunnmøre. I Nord-Norge ble tatt tildels bra med sild i Nord-Troms og Vest-Finnmark. I Øst-Finnmark slår loddefisket godt til ved Vadsø.

Torskefiskeriene:

I Finnmark ble oppsyn med vårfisket satt den 25. mars. Ukefangsten oppgis til 857 tonn torsk, hvorav hengt 197, saltet 413 og iset etc. 247 tonn, prod. 345 hl damptran, saltet 206 og iset 81 hl rogn. I fjor på samme tid var det under vårfisket tatt 657 tonn torsk.

Troms:

Det foregår fortsatt til dels bra fiske i Berg og Torsken, hvor ukefangsten ble 184 tonn. Samlet ukefangst i fylket var på 220 tonn, så det blir ikke meget på de andre distriktene. I alt er det fisket 4649 tonn torsk i Troms mot 3198 tonn i fjor. Det er hengt 328, saltet 3073, iset etc. 1248 tonn, prod. 2159 hl damptran, saltet 1094 og iset 974 hl rogn.

Vesterålen—Yttersiden:

Fisket er meget smått. I uken hadde for eks. Borge ikke nevneverdig fangst overhodet. Områdets samlede ukefangst ble på 74 tonn og i alt er det nå for Vesterålen fisket 2928 tonn for Yttersiden 1228 tonn — tils. 4156 tonn mot 3904 tonn i fjor. Det er hengt 868, saltet 1932, iset etc. 1356 tonn, prod. 2548 hl damptran, saltet av rogn 641 hl (derav sukkers. 308), iset etc. 1860 hl.

Lofotfisket:

Garn og line hadde utror alle ukedager, juksa og not en hel og to delvis landliggedager. Fisken synes å stå tynt og spredt over de fleste felt og fisket er smått. Ukefangsten utgjorde 7725 tonn mot 6456 tonn i samme uke i fjor. I alt er det fisket 34 180 tonn mot 32 788 tonn i fjor og 73 059

tonn i 1952 samtidig. Av fangsten er 7410 tonn tatt med garn, 8555 tonn med line, 3802 tonn med juksa og 14 413 tonn med not. I fisket deltok det ved ukens utløp 4081 båter (205 færre enn uken før), hvorav garn 598, line 529, juksa 1505 og not 1449 fartøyer. Bemanningen utgjorde 19 900. I fjor på samme tid deltok det 4481 båter og 21 076 mann. Av fisken er 13 393 tonn hengt, 16 646 tonn saltet, 4141 tonn iset. Det er produsert 21 630 hl damptran, tungsaltet 12 676, sukkers. 5998, iset 3036, frosset 350 og hermetisert 6407 hl rogn. Det er fremmøtt 323 fiskekjøpere, 43 kjøpefartøyer og er i drift 65 trandamperier. Fisken veier 370–430 kg pr. 100 stk. gjennomsnittlig 416 kg, leverholdigheten er 1 hl av 800 til 950 kg fisk. Tranprosenten er 53.

Sør-Trøndelag hadde ukefangst på 16 tonn torsk og har nå i alt 240 tonn mot 48 tonn i fjor. *Møre og Romsdal* hadde 271 tonn i ukefangst og har i alt 1474 tonn mot 2006 tonn i fjor.

Landets samlede fangst av skrei utgjør 51 590 tonn mot 49 731 tonn i fjor og 101 860 tonn i 1952. Det er i år hengt 15 886, saltet 24 771 og iset etc. 10 933 tonn, produsert 30 080 hl damptran, saitet av rogn 21 460 (derav sukkers. 6306), iset etc. 10 954 hl mot i fjor henholdsvis: 12 207 – 28 737 – 8 787 – 28 391 – 14 806 (7068) – 10 855.

I *Finnmark* ble det av *annen fisk* ilandbrakt 9,4 tonn hyse, 3,8 tonn sei, 0,7 tonn brosme, 6,8 tonn kveite, 6,6 tonn flyndre, 14,2 tonn steinbit, 47,7 tonn uer og 0,1 tonn blåkveite. Inklusiv torsk ble den samlede ukefangst 946,7 tonn mot 475 uken før.

Troms hadde av *annen fisk* 17 tonn hyse, 9 tonn brosme, 4 tonn kveite, 2 tonn flyndre, 53 tonn uer – tils. inklusiv torsk 305 tonn mot 223 tonn uken før.

Levendefisk:

Det går tilbake med tilgangen på levende torsk både i Levendefisklagets distrikt og andre distrikter nå. I uken ble det fra Lagets distrikt ført til Trondheim 20 tonn lev. torsk, til Bergen 25 tonn. Bergen mottok dessuten fra Sogn og Fjordane 18 tonn og fra Hordaland 6,6 tonn lev. torsk, 0,5 tonn lev. sei og 0,9 tonn lev. flyndre.

Kyst- og bankfisket:

Møre og Romsdal hadde skuffende sei og torskefiske også i siste uke. Riktignok var det en del uvær, men man tror også at det er tynt med fisk

til stede. Ukefangsten ble på 165 tonn, hvorav nevnes 16 tonn fjordtorsk, 96 tonn sei, 6 tonn lange og brosme, 4,5 tonn hyse, 3 tonn skate og 29 tonn pigghå.

Sogn og Fjordane:

Måløy og omegn hadde ganske stort seifiske i uken, men det var slutt med pigghåfisket. Håen har trukket bort fra land som vanlig for årstiden, men driften vil bli opptatt igjen om en tid i farvann ved Shetland. Ukefangsten ble 229,3 tonn, hvorav 9 tonn torsk, 217 tonn sei, 1 tonn lange, 2 tonn brosme og 0,3 tonn kveite.

Hordaland:

Ukefangsten kom opp i 69 tonn, hvorav tidligere omtalte 8 tonn lev. fisk, dessuten 1,1 tonn sløyd torsk, 58,3 tonn lyster og sei, litt lange, brosme og hyse.

Rogaland:

Det gode tiske holdt seg også i siste uke, da det ble ilandbrakt 300 tonn fisk, mest lyster, sei og en del snurrevadhyse.

Skagerakkysten hadde også godt fiske med ukefangst på 70 tonn – mest lyster.

Oslofjorden hadde 12 000 kg fisk og 33 000 kg garnfanget sild – størrelse 8 stk. pr. kg.

Håbrann:

I siste uke kom det inn et fartøy til Møre med meget bra fangster på 16,9 tonn håbrann. Dessuten var det en del småfangster.

Skalldyr:

Det gode *rekefiske* de par siste uker har ført til at det i siste uke ble omsatt mest rå-reker (til hermetikk). Oslofjorden hadde i uken 5500 kg kokte og 1200 kg rå reker, Skagerakkysten 10 og 15 tonn, Rogaland 3 og 7 tonn, Møre og Romsdal 2300 kg.

Vårsildfisket:

Det foregikk i uken en del snurping på Frøy sjøen i Sogn og Fjordane samt på Storfjorden ved Sunnmøre og på feltet ved Titran. Ukefangsten ble 66 285 hl, som bringer totalfangsten av vårsild for i år opp i 1 969 642 hl mot 1 111 254 hl i fjor. Samlet fangst av vintersild utgjør 11 609 097 hl, som er 2,06 mill. hl mer enn i det tidligere rekordåret 1951. Fiskernes bruttoinntekt for årets fiske kommer til å bli 208,9 mill. kr. Snurpefisket har vært bemerkelsesverdig godt og har gitt

Forts. s. 163

Vintersildfisket pr. 28/3 1954.

Anvendelse	I alt vårsild pr. 21/3	VÅRSILD							I alt storsild	I alt vintersild	Mot i 1953 til 28/3
		22/3	23/3	24/3	25/3	26/3	27/3 og 28/3	I alt vårsild			
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Eksport. fersk	304 465	2 130	9 975	12 685	6 540	610	7 385	343 790	535 723	879 513	608 788
Saltet	128 865	—	200	—	—	—	—	129 065	999 757	1 128 822	941 146
Hermetikk	46 332	—	—	300	—	—	620	47 252	64 820	112 072	100 203
Fabrikksild ..	1 410 650	40	1 300	14 435	3 490	2 215	3 570	1 435 700	7 960 446	9 396 146	5 314 045
Agn	4 790	—	—	25	15	260	40	5 130	42 139	47 269	54 979
Fersk innenl...	8 255	—	—	—	450	—	—	8 705	36 570	45 275	54 928
I alt	1 903 357	2 170	11 475	27 445	10 495	3 085	11 615	1 969 642	9 639 455	11 609 097	7 074 089
<i>Fangstredskap:</i>											
Snurpenot	1 287 904	2 170	11 475	27 445	10 495	3 085	6 910	1 353 484	6 416 273	7 769 757	4 494 246
Garn	615 033	—	—	—	—	—	4 705	615 033	3 150 452	3 765 485	2 467 501
Landnot	420	—	—	—	—	—	—	1 125	72 730	73 855	112 342

Utlanget.

Hollands fiskerier i 1953.

1953 var et nytt rekordår for de nederlandske fiskerier, idet den samlede fangst utgjorde 310 087 tonn til en verdi av 96.08 mill. gylden mot 272 058 tonn til en verdi av 89.39 mill. gylden i 1952 som hittil hadde vært det gunstigste år for den nederlandske fiskerinæringen.

Av de enkelte sorter fisk m. v. ble det i 1953 islandbrakt følgende mengder:

20 216 tonn «rundfish» til en verdi av 9.4 mill. gylden mot 20 884 tonn til en verdi av 10 mill. gylden i 1952. Av de mest vanlige fiskesorter innen denne gruppen ble det islandbrakt 5820 tonn hyse, 4744 tonn torsk, 1674 tonn sei og 6527 tonn hvitting.

23 000 tonn «flatfish» til en verdi av 14.9 mill. gylden mot 20 935 tonn til en verdi av 14.5 mill. gylden i 1952, hvorav 14 750 tonn flyndre og 4921 tonn sjøtunge.

158 815 tonn sild til en verdi av 46.3 mill. gylden mot 134 576 tonn til en verdi av 38.4 mill. gylden i 1952, hvorav 51 672 tonn fersk og 107 143 tonn saltet sild.

10 991 tonn makrell til en verdi av 3.2 mill. gylden mot 11 400 tonn til en verdi av 3.4 mill. gylden i 1952.

63 305 tonn skjell-, kreps- og bløtdyr til en verdi av 12.6 mill. gylden mot 54 526 tonn til en verdi av 11.8 mill. gylden i 1952, hvorav 1226 tonn østers, 57 221 tonn blåskjell og 4146 tonn reker.

4506 tonn ferskvannsfisk (fanget i IJsselmeer, den tidligere Zuidersjøen) til en verdi av 7.4 mill. gylden, hvorav 3148 tonn ål til en verdi av 6.5 mill. gylden.

Som det av foranstående vil ses, skyldes stigningen fra forrige år vesentlig de større tilførsler av sild. Således viste tilførslene av fersk sild en økning på 8842 tonn og av salt sild på 15 397 tonn. Dessuten var det noen stigning i tilførslene av flatfisk, mens tilførslene av rundfisk viste en mindre tilbakegang.

Det anføres i nederlandsk fagpresse at de nederlandske fiskerier aldri tidligere har kunnet oppvise så gode resultater hverken hva mengde eller verdi av fangsten angår. Det gode resultat tilskrives i en ikke uvesentlig grad den *forbedrede utrustning av fiskerflåten*.

U. S. A.'s Frossen fiskefilet-produksjon og import 1953.

Produksjonen av frossen fiskefilet i U. S. A. utgjorde siste år 74,6 mill. pounds mot 106 mill. pounds i 1952. Av årets produksjon utgjorde hysefilet 15,5 mill. pounds, uerfilet 39,5 mill. pounds, torskefilet 4,7 mill. pounds og flyndrefilet 3,9 mill. pounds.

Tilsvarende tall for 1952 var følgende: hyse 24,4 mill. pounds, uer 49,9 mill. pounds, torsk 5,8 mill. pounds og flyndre 8,5 mill. pounds. Det foreligger ikke noen detaljert fangststatistikk for 1953, men en må vel kunne anta at den sterke nedgangen i filetproduksjonen for en stor del skyldes sviktende råstoff-tilførsel, men de vanskelige markedsforhold har vel også virket bremsende på produksjonen.

Lagerbeholdningene av frossen filet utgjorde ved årsskiftet 49 mill. pounds mot 64 mill. pounds ved utgangen av 1952. Pr. 1. februar 1954 var beholdningene 42 mill. pounds.

Følgende oppstilling vil vise forholdet mellom de forskjellige fiskeslag:

	31. januar 1954	31. januar 1953
	Mill. pounds	
Torsk	7,6	15
Hyse	6,8	10
Uer	11,4	15,8
Flyndre	4,5	5

Importen av frossenfiskfilet utgjorde 91,4 mill. pounds mot 108 mill. pounds i 1952.

Markedet for frossen filet er for tiden fast, den økede etterspørrelsen som fastetiden medfører, har til dels ført til knapphet for en del fiskeslags vedkommende. Engrosprisene har vist en jevn oppadgående tendens de siste seks måneder og ligger nå stort sett på samme nivå som i desember 1952.

Fetsild- og småsildfisket 1/1—27/3 1954.

	Finnmark—Buholmråsa		Buholmråsa—Stad		Stad—Rogaland		Samlet fangst	
	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild
Fersk eksport	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Saltet	—	—	—	—	—	—	—	—
Hermetikk	1 274	2 076	12	—	—	—	1 286	2 076
Fabriksild	—	11 772	24	1 323	—	—	24	13 095
Agn.	88 707	363 513	—	398	—	—	88 707	363 911
Fersk innenlands	12	6	110	160	—	—	122	166
	8	16	41	—	—	—	49	16
I alt	90 001	377 383	187	1 881	—	—	90 188	379 264

Slutt på Hulls importsesong for vintersild.

Hulls importsesong for norsk vintersild betraktes nå som avsluttet. Den har brakt skipninger på tilsammen ca. 5000 tonn eller det samme kvantum som i 1953.

Stedet mottok en forsendelse i begynnelsen av forrige uke, opplyser «The Fishing News» den 19. mars, men det syntes uvisst om det kunne ventes noe utover dette.

I forløpne sesong har det vært mottatt mindre mengder sild i halvkasser enn tidligere sesonger. Silden i halvkasser er beregnet på å dekke etterspørselen fra ferskmarkedet.

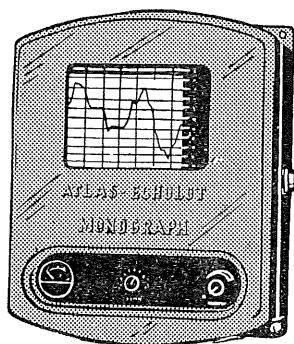
Importørene synes sesongen er for kort nå for tiden. I tidligere tider kunne den være opptil 3 måneder. Det var dengang

nordmennene brukte å låssette sild til henstand i fjorder og sund, slik at det kunne tas av denne reserve etter at det ordinære fiske var avsluttet.

Beskyttelsen av Fladensilddomsetningen skal ikke være noen hindring for svensk islandssildfiske.

I «Svensk Fiskhandel»s marsutgave opplyses det at Jordbruksnämnden er av den formening, at det fremdeles er behov for statsinngrep på kortere sikt for å beskytte avsetningen av Fladensild på hjemmemarkedet. Dersom ikke noe spesielt skulle inntrefte, kommer det derfor også i år til å være forbud mot omsetning av islandssild i stort sett samme periode som i fjor.

ATLAS MONOGRAPH

Det vanntette, robuste ekkoalodd som er konstruert og bygget for **leットbåter** og **skøyter**.

For lettbåter kr. 7.900,—
For skøyter „ 8.850,—

DRIFTSSIKKERT — NØYAKTIG

VI sender Dem gjerne brosjyrer samt adresser til våre forhandlere.

AKSJESELSKAPET
NERA

POSTBOKS 4060, OSLO — TELEFON 461950

JM

DIESEL- OG
SEMITIDSELMOTORER

10—400 HK
1—6 CYLINDRER

AKTIEBOLAGET
JÖNKÖPINGS MOTORFABRIK

JÖNKÖPING — SVERIGE

Representanter:

For Nord-Norge: Herr ANTON ARVESEN, Engenes

For Syd-Norge: Firma BJ. BERGESEN

Store Markevei 8—10

W. KOLTZOW - OSLO

Telegramadresse: Revilco

Telefoner: 42 0048, 426587, 424954 - privat 69 88 19

Kveite, Laks, Ørret, Hummer, Reker

Alnoes Canning Co.

Kristiansund N., Norway

Telegramadr. Alcaco, Tlf. 1918, 1539, 1654.

Codes: A.B.C. 5 th & 6 th Ed. - Bentley - Canners - Private

Kjøtthermetikk - Fiskehermetikk - Hummer - Krabbe - Reker m. m.

Omkostningene ved salg av fisk (Storbritannia).

Den 19. mars skrives det følgende i «The Fishing News» redaksjonelt:

Alle tanker på billiggjørelse av fisk må i støpeskejen på grunn av den retning utviklingen har tatt i det siste. Året er ennå ved sin begynnelse og økte byrder er allerede blitt påført næringen. På selve fiskets område kommer det i tillegg til tidligere utgifter nok 1 sh. pr. dag i lønn til trålermannskapene og dessuten en betraktelig økning av kullprisene, som i Humberhavnene alene vil utgiøre 80 000 pund sterling årlig.

På omsetningsområdet vil Railway Department i Grimsby innføre en avgift på kjøpmennenes plasser på stasjonen, som det tidligere ikke ble beregnet noe for. Dertil skal jernbanefraktene økes med 10 pst. og telegramtakstene fordobles. Ved siden av dette er spørsmålet returnerbare og ikke returnerbare kasser meget uklart. Det er sannsynlig at også dette vil føre til omkostningsøkning.

Det vil bli innledet bitter kamp mot fordoblingen av telegramtakstene. Fiskerinaeringen er statens største telegrafkunde; det er alvorlig å fordoble dens regning. Dersom de ikke gis moderasjon blir følgen at fiskerinæren tvinges til å økonomisere mest mulig med sine telegrammer. Derved skjæres Post Office's inntekster ned.

De mest alvorlige av disse påleggene er de økte jernbanefrakter og de fordoblede telegramtakster. Landets konsum av fisk av egen produksjon og av importert fisk utgjør en million tonn årlig. En beregning av gjennomsnittsomkostningene ved transporten fra havn til salgssted er vanskelig å foreta. Baserer man beregningen på 1 penny pundet kommer man opp i 10 mill. pund sterling om året. Dette illustrerer volumet av forretningen. Mange kjøpmenn formoder at de nye telegramtakster i de fleste tilfeller vil bringe omkostningene ved salg av fisk opp i 6 d. pr. stone.

Disse ekstrapålegg vil tvinge forhandlerne ikke bare til å holde fiskeprisene oppe, men også tvinge dem til å øke prisene.

Gjennomføringen av disse nye rater fremvinger en søken etter alternative løsninger. Jernbanene må tåle konkurranse med veitransport. Dette dobbelt-pålegget begunstiger de større salgsgruppene ytterligere. De driver sitt eget transportapparat for overføring av fangsten til kundene. Skal denne tendens bekjempes må jernbanemyndighetene tenke seg nøyne om. Problemet har for øvrig allerede for lengst meldt seg når det gjelder de større havnene og transport over lengre avstander. Ved utvidet bruk av «bulk»-forsendelser kan det oppnås en viss besparelse. Det skal være interessant å være vitne til hvordan det hele utvikler seg. Kampen mellom jernbane og vei er i full gang.

Færøyane eksport i 1953.

	Danmark			Spania			Italia			Storbritannia			Norge			Andre land		
	Total tonn	1000 kr. tonn	1000 kr. tonn	Total tonn	1000 kr. tonn	1000 kr. tonn												
Klippfisk	7 042	23 189	131	226	5 981	20 107	—	—	—	2 046	2 248	—	—	—	—	930	2 856 ¹	
Saltfisk	11 920	16 716	2 180	2 737	—	—	3 563	5 232	1 675	4 381	4 041	—	3 053	—	—	2 008	3 366 ²	
Iset fisk	4 419	4 146	38	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	246	282 ³	
Saltsild	13 824	17 168	1 721	2 088	—	—	—	—	—	—	—	—	72	69	—	430	495 ⁴	
Andre fiskevarer	471	583	460	564	—	—	—	—	—	—	—	—	11	19	—	—	176 ⁵	
Hvalprodukter	1 102	1 273	328	307	—	—	—	—	—	446	526	—	—	—	—	150	192 ⁶	
Tran (medisintr.)	895	1 225	895	1 225	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	178	248 ⁷	
Ull og ullvarer	—	332	—	332	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skinn og huder	—	348	—	348	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Forskjellig	—	245	—	139	—	—	—	—	—	—	—	—	106	—	—	—	—	
Total		65 225		8 071		20 107		5 232		6 738		3 122		21 955				

¹ Sydamerika. ² Grekenland. ³ Tyskland. ⁴ Finnland. ⁵ Sverige. ⁶ Rusland. ⁷ Holland.

Om fløytelinefisket i Holstensborgdjupet, Vest-Grønland, 1953.

Av Birger Rasmussen.

I tidligere år har de norske fiskefartøyene vanligvis reist over til Vest-Grønland i slutten av mai. I 1953 var det delvis en omlegging av driften idet fartøyene reiste over en måned tidligere enn før. Dette skulle vise seg å være en fordel. I mai måned driftet båtene med bunnline på vestkanten av Fiskenes bank, Danas bank, Fyllas bank og Bananbanken. Alle disse steder var der rikelig med fisk og torsken var atskillig fyldigere og av bedre kvalitet enn i 1952. De fleste linebåtene reiste hjem til Norge med sin last etter første tur. Dette hadde til følge at i juni og første halvdel av juli var det ikke mer enn tre-fire norske båter som drev fiske ved Vest-Grønland. Fisket var dårlig i dette tidsrom, idet fisken hadde trukket vekk fra bankene nord for Fiskernes. De få båter som ennå oppholdt seg ved Vest-Grønland trakk sydover hvor fisket viste seg å være best på strekningen Kap Farvel–Fredrikshåpsbank.

I siste halvdel av juli kom flere fartøy tilbake fra Norge. Forsøk med liner på den grunnere del av Lille Hellefisk-bank viste at det var bra med fisk til stede her, men torsken var så småfallen at det ikke var lønnsomt å fiske etter den. Den 23. juli ble det observert store forekomster av torsk oppe i sjøen over Holstensborgdjupet. I august måned da de fleste fartøy var kommet tilbake fra Norge, koncentrerte hele flåten seg i dette område hvor de fisket med fløyteline. Fisken i Holstensborgdjupet var av god kvalitet og mer storfallen enn den som samtidig kunne fanges på bankene. Torsken i Holstensborgdjupet hadde stor og fet lever med uvanlig høy tranprosent.

I sesongen 1953 deltok i alt 54 fartøy i fisket ved Vest-Grønland. Utbyttet ble omrent 10 000 tonn saltet torsk. I likhet med tidligere år ble det i 1953 av Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt innsamlet materiale vedr. torskebestanden og temperaturforholdene på fiskefeltet. Fiskerikonsulent Birger Rasmussen sammen med assistent Alfred Frøland ankom til Færingerhavn den 22. juli. Samme dag avreste observatørene til fiskefeltet ombord på M/S «Polhavet». Kursen ble satt direkte for Holstensborgdjupet hvor det samme dag var meldt om store fiskeforekomster oppe i sjøen.

Temperaturforholdene.

I dagene 12.–13. august 1953 ble det tatt temperaturopbservasjoner ved hjelp av bathytermograf som registrerte ned til 270 meter. Over bankene ble det tatt tre temperaturnett, nemlig et fra nordkanten av Lille Hellefiskbank vestover, et vestover fra grunnen på Lille Hellefiskbank, og et vestover fra Fyllas bank. Fig. 1 og 2 viser temperaturforholdene på de to sistnevnte snitt sammen med tilsvarende observasjoner i tidligere år.

Temperaturen i de forskjellige vannlag var sommeren 1953 usedvanlig høy sammenlignet med tidligere år. I de dyp hvor linene vanligvis settes, 150–200 meter, var bunntemperaturen på Lille Hellefiskbank i 1949 mellom $0,5^{\circ}$ og $1,5^{\circ}$ C, i 1950 mellom 1° og 2° C og i 1953 mellom 2° og 4° C. For de mellemliggende år – 1951, 1952 – mangler observasjoner. På Fyllas bank var bunntemperaturen i nevnte dybde i 1949 under 1° C, i 1950 mellom 1° og 2° C, i 1951 mellom 1° og $1,5^{\circ}$ C mens den

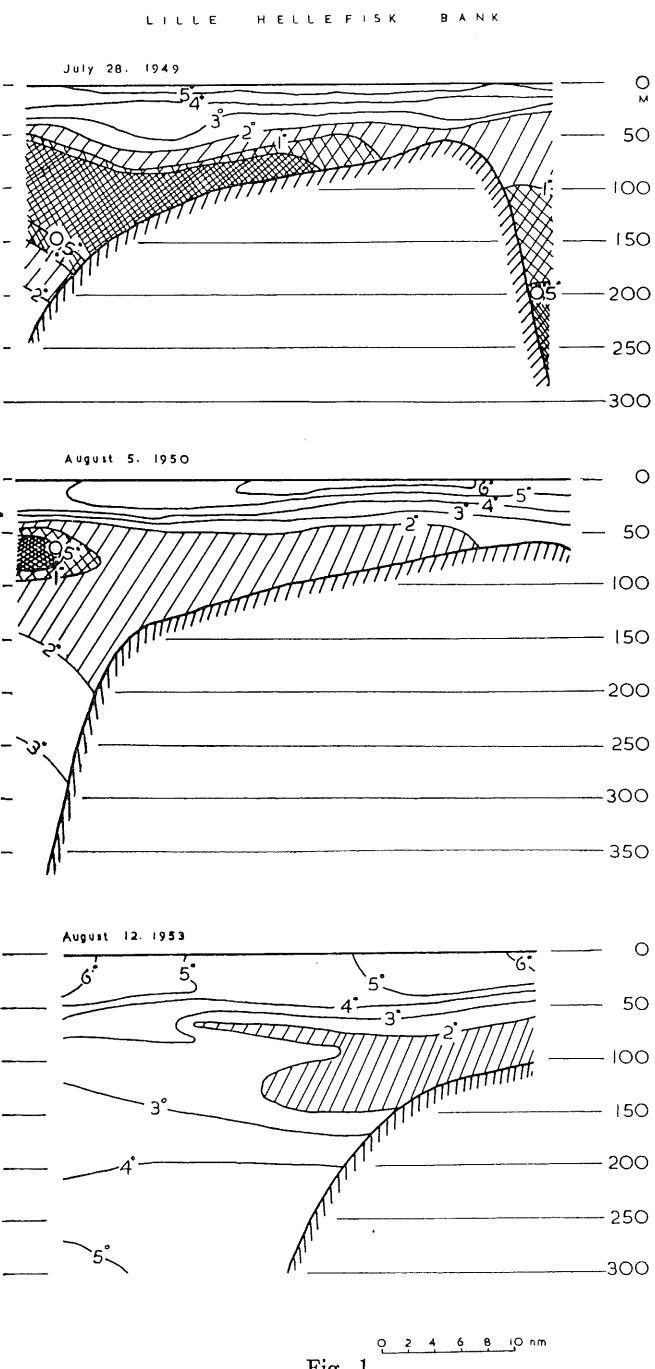

Fig. 1.

i 1953 var så høy som mellom 4° og 5° C. I august 1953 finner vi et belte med varmt vann med høyeste temperatur ca. 7° C et stykke utfor vestkanten av Fyllas bank. I tidligere år har det

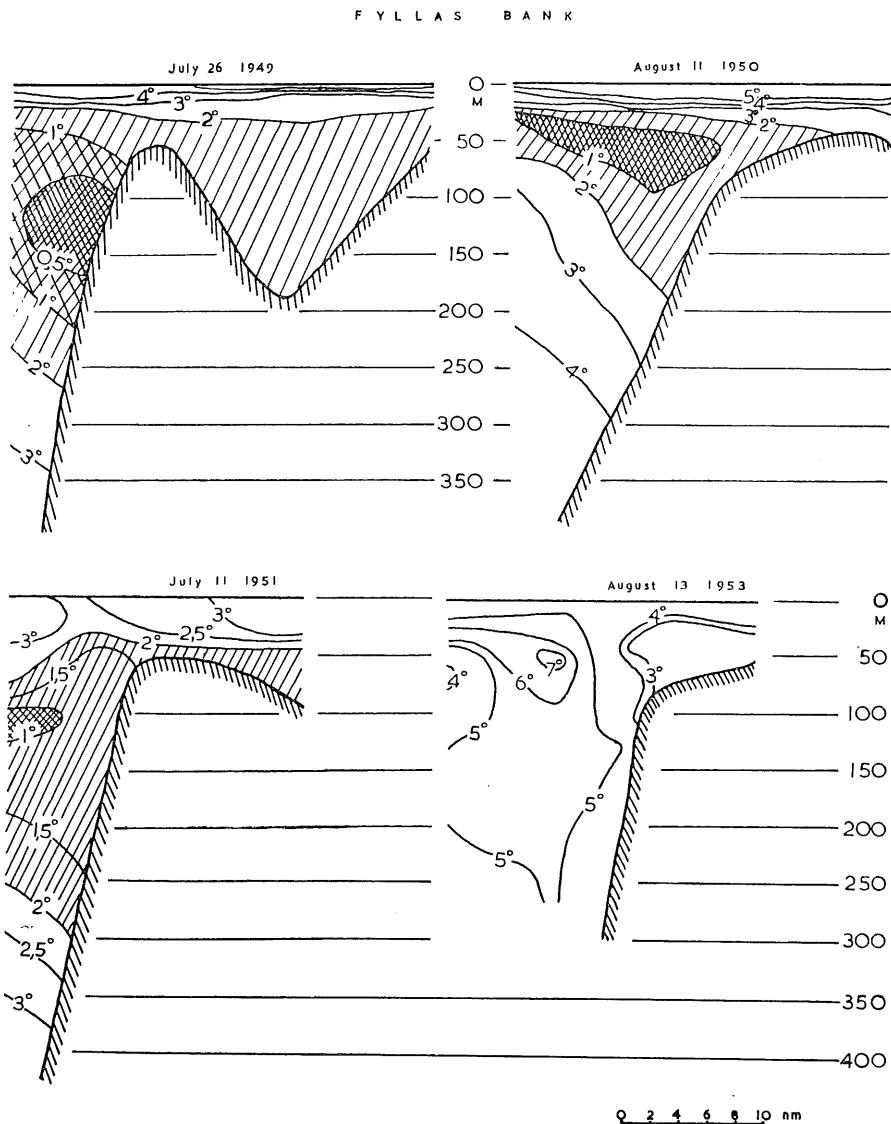

Fig. 2.

her ligget et belte med kaldt vann som til dels har dekket selve bankskråningen.

De høye temperaturer i 1953 kan kanskje gi forklaringen på en del andre forhold som var karakteristisk for grønlandsfisket dette år. I Holstensborgdjupet ble det bl. a. i juli–august i de øvre vannlag observert usedvanlig store forekomster av åte som torsken fråtset i. Undersøkelser av torskenes mageinnhold viste at det var særlig store mengder lodde til stede, og likeledes fantes siil, små blekksprut og fiskelarver. Prøver av de forskjellige åteslag ble innsamlet, men dette materiale er ennå ikke bearbeidet. Som tidligere nevnt var torsken i Hostensborgdjupet i 1953 av betraktelig bedre kvalitet enn i tidligere år. Fisken hadde stort leverinnhold, og utbytte og kvalitet av den utvunne tran kanskje det beste som er oppnådd i disse forvann av norske fiskere siden 1949.

Fløyelinefisket og temperaturforholdene.

Fra 24. juli til utgangen av august drev de norske fartøyer sitt fiske i Holstensborgdjupet. Dette er en djuprenne som går i sydøstlig retning ut fra et større fjordkompleks i Holstensborgdistriket. Denne djuprenna danner et skille mellom Store- og

Lille Hellefiskbank. I Holstensborgdjupet stod torsken i de øvre vannlag og i relativt tette stimer som til tider kunne registreres på ekkoloddet. De norske fartøyer driftet her med fløyliner. Dette spesielle fiske som først gang ble forsøkt i 1951, synes å være gått inn som et fast ledd i den norske fiskeribedrift ved Grønland. Det kan derfor være av interesse å gi en nærmere analyse av dette spesielle fiskeri.

Fisken i Holstensborgdjupet var mer storfallen enn den som ble fanget på grunnbankene nordenfor og sørnenfor på samme tid. I 1953 ble det på Store Hellefiskbank tatt linfangster som inneholdt en så høy prosent av fisk under 50 cm at fisket ble ansett for ulønnsomt. Det samme var tilfelle på de sørnenforliggende banker. I Holstensborgdjupet var det meget lite av fisk under 50 cm som ble fanget. Torsken her skiller seg for øvrig ut fra den torsk som ellers finnes på bankene ved sin mørke ryggfarge og nærmest blålige finner.

I den hensikt å studere fløyelinefisket nærmere ble det tatt stadige observasjoner av sjøtemperaturen med bathytermografen. Temperaturforholdene var stort sett ensartet hele den tiden vi oppholdt oss på feltet. I observasjonsperioden varierte overflatetemperaturen mellom 4° og 6° C. Temperaturen i sjøen falt ganske svakt til en dybde av 30–55 meter. Herfra og ned-

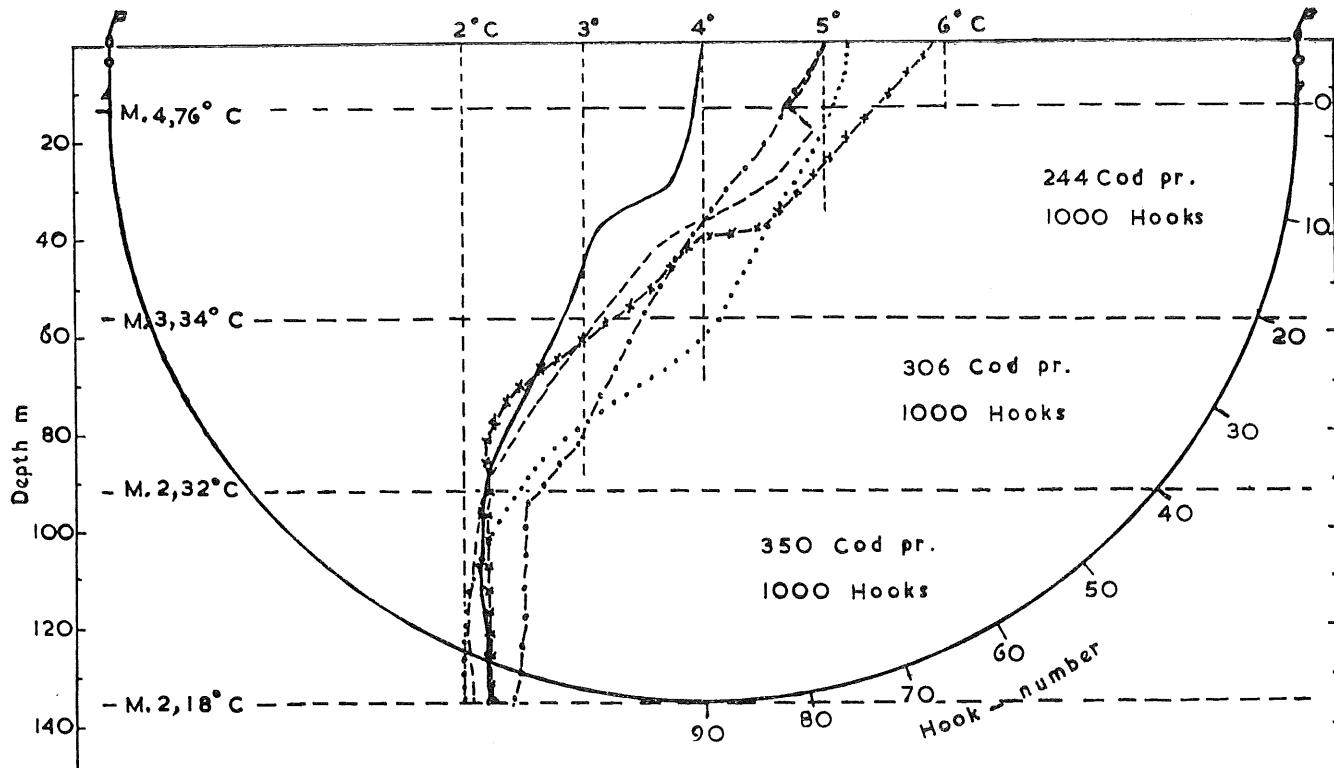

Fig. 3.

over til ca. 70–120 meters dyp var det en hurtig overgang mot de koldere vannmasser. Under 120 meter lå temperaturen på 2,0°–2,5° C med bare svake variasjoner nedover i dyptet.

Fra den 24/7 til den 10/8 tiltok det varme overflatelag en del tykkelse. Grensen for det varme overflatevann (4° C) lå den 24/7 på 30 meter, den 31/7 på 36 meter, den 5/8 på 40 meter og den 10/8 på 55 meter. Overgangen til det mer homogene og kaldere dypvann under 2,5°C varietede også en del. Den 24/7 lå dette laget i en dybde av 72 meter, den 10/8 fantes det på 120 meter.

Forsøk med håndsnøre til forskjellige tidspunkter viste at torskene i Holstensborgdjupet forekom så å si i alle dybder fra overflaten ned til 150 meter. Også fisket med fløylinjer viste at så var tilfelle. Imidlertid gå linefisket inntrykk av at fiske-tygden ikke var jevnt fordelt i vannlagene, idet visse deler av linjen jevnt over ga bedre fangst. For å bringe klarhet i spørsmålet om det var en viss sammenheng mellom fiskeforekomst og temperatur og dybde ble det foretatt en nærmere undersøkelse av forholdene.

En setning med fløylinjer består vanligvis av 60 liner à 90 krok. Gjentagne kontrollmålinger viste at det tok temmelig nøyaktig en time å sette hele linjen med 4 mils fart. Mellom hver annen line ble det utsatt en blåse med 7 favner slag som linjen var festet til. Lengden av to liner var 190 favner eller 386 meter, og avstanden mellom blåsene ca. 246 meter. Etter disse forskjellige mål og distanser skulle linjen mellom 2 blåsene nærmest beskrive en halv-sirkel i sjøen med det dypeste punktet liggende i en dybde av ca. 136 meter.

I fig. 3 er tegnet en fløyline i sjøen mellom 2 blåsene. Likeledes er inntegnet temperaturene i de forskjellige dypene de dager observasjoner over fangstene ble tatt. På hver line er det 90 angler, d. v. s. 180 angler mellom to blåsene. I dagene 30/7–5/8 ble fangsten kontrollert på forskjellige linesettinger. Hyppigheten av fangst på hver enkel krok av linjen ble notert, og

senere ble gjennomsnittet av fangsten pr. 10 krok regnet ut for alle de kontrollerte linesettinger.

Av fig. 3 framgår det at overflatetemperaturen under forsøket ligger mellom 4° og 6° C. Ved øverste krok, nærmest blåsen, som står på 13 meters dyp er gjennomsnittstemperaturen for alle dager 4,76° C. Temperaturen avtar relativt hurtig nedover og ved 90 meters dyp finner vi et skille i vannlagene. Overflatelagene danner et relativt varmt «tak» over det kaldere vann i dyptet som har temperaturer mellom 2° og 2,5° C. Som det framgår av figuren fisker fløylinjene både gjennom de varmere overflatelag og et stykke ned i de avkjølte vannmasser.

Under fisket i Holstensborgdjupet ble fangsten kontrollert på tilsammen 9540 krok fordelt på 4 linesettinger. Resultatet av de foretatte tellinger er vist i tabell I.

Tabell I.

Krok nr.	Antatt dybde m	Antall torsk i alt pr. 1000 krok
1–10	13–36	248 234
11–20	36–57	268 235
21–30	57–76	323 305
31–40	76–92	324 306
41–50	92–107	354 334
51–60	107–119	379 358
61–70	119–128	385 363
71–80	128–133	373 352
81–90	133–136	364 344

Av tabellen framgår det at fisket gir minst utbytte i de øverste vannlag ned til 57 meter hvor middeltemperaturen ligger mellom 4,76° og 3,34° C. Mellom 57 meter og 92 meter dyp er fangstene en del bedre. Middeltemperaturen her ligger mellom 3,34 og 2,33° C. De beste fangster på linjen forekommer mellom 107 og 128 meters djup. På den dypeste del mellom 128 og 136 meter er fangstene etter avtagende.

Fort. neste nr.

